

รายงานผลการศึกษากิจการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาด
โรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics)
ของ กลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขาธิการกรม
กรมอนามัย

โดย
นายภูเมศวร์ วงษ์คำ
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

กลุ่มอำนาจการ
สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอนามัย

ปี 2566

เรื่อง รายงานผลการศึกษาศึกษาการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาด
โรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics)
ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอนามัย

ชื่อผู้เขียน นายภูเมศวร์ วงษ์คำ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาศึกษาการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 2) เพื่อพัฒนาและปรับใช้การบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ในภาวะฉุกเฉิน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ผู้ปฏิบัติงานด้านตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ในสังกัดกรมอนามัย มีการใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอนามัย พบว่าระดับความคิดเห็นด้านการบริการของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นด้านการสื่อสารของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นด้านการจัดหาเวชภัณฑ์ ป้องกัน ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน อยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจ ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินอยู่ในระดับมาก

โดยผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคดังนี้ 1) ด้านบุคลากร ข้อเสนอแนะทำให้มีการปรับวิธีการทำงาน โดยมีการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง (Work From Home) ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม รวมถึงปัญหาสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตใจ 2) ด้านงบประมาณ ด้วยหน่วยงานไม่ได้มีการเตรียมงบประมาณ ในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ที่ต้องใช้ในการป้องกันควบคุมโรค ข้อเสนอแนะหน่วยงานต้องปรับแผนการปฏิบัติการส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด 3) ด้านการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน หน่วยงานไม่ได้มีการเตรียมแผนในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉินไว้ ข้อเสนอแนะทำให้ต้องมีการปรับการบริหารงานตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 4) ด้านการสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน หน่วยงานไม่ได้มีการจัดการข้อมูลผู้รับผิดชอบในด้านต่างๆ รวมถึงข้อมูลของคลังเวชภัณฑ์และระบบส่งกำลังบำรุง ข้อเสนอแนะหน่วยงานต้องดำเนินการจัดทำข้อมูลของคลังเวชภัณฑ์และระบบส่งกำลังบำรุง รวมถึงข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และ 5) ด้านการจัดหาเวชภัณฑ์ในภาวะฉุกเฉิน หน่วยงานไม่ได้กำหนดรายการเวชภัณฑ์และมาตรฐานความเพียงพอของทรัพยากรที่สามารถใช้ในภาวะฉุกเฉินภาพของกรม ข้อเสนอแนะหน่วยงานต้องดำเนินการจัดทำข้อมูลความเหมาะสมเพียงพอของทรัพยากรที่สามารถใช้

ในภาพของกรม รวมถึงจัดสถานที่เก็บเวชภัณฑ์ที่มีความเหมาะสม และ เพื่อเป็นบทเรียนหรือแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมในการทำงานในสถานการณ์ภาวะฉุกเฉิน กรณีที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) รวมถึงเตรียมการรองรับการเกิดความเสี่ยงในการบริหารงานจากภัยพิบัติหรือโรคติดต่อต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และยังสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้มาพัฒนาและปรับใช้การบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขาธิการกรม ในภาวะฉุกเฉิน ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานนี้เป็นผลงานที่ผู้จัดทำได้ทุ่มเทความตั้งใจ สติปัญญา กำลังกายและกำลังใจจนกระทั่งสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์ คำแนะนำและความช่วยเหลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นายวินัย รอดไทร เลขานุการกรม และนายวิทยา ประเทศ นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มอำนวยการ ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่า ให้ความรู้ คำแนะนำและคำปรึกษา จนผลงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

นายภูเมศวร์ วงษ์คำ

กรกฎาคม 2566

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(5)
บทที่ 1	1
บทนำ	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตงานวิจัย	4
กรอบแนวคิด	4
นิยามศัพท์	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2	8
แนวคิดทฤษฎี	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
บทที่ 3	15
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	15
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	16
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
การวิเคราะห์ข้อมูล	19
บทที่ 4	21
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 5	28
สรุปผลการวิจัย	28
อภิปรายผล	31
ข้อเสนอแนะ	33
บรรณานุกรม	34
ภาคผนวก	35
รูปภาพการดำเนินงาน	39

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	22
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของช่วงอายุ	22
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของอายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม	22
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของประเภทหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	23
ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มสายงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	23
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ด้านการบริการของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน	23
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ด้านการสื่อสารของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน	24
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ด้านการจัดหาเวชภัณฑ์ ป้องกัน ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน	25
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ด้านความพึงพอใจ ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน	26

บทที่ 1

บทนำ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) เป็นโรคติดเชื้อทางเดินหายใจที่เกิดจากไวรัสโคโรนา SARS-CoV-2 โดยมีสมมุติฐานว่า ไวรัสอาจจะมีแหล่งเริ่มต้นจากค้างคาว และกลายพันธุ์เมื่อผ่านสัตว์ตัวกลาง กลายเป็นไวรัสพันธุ์ใหม่ที่ก่อโรคในคน เริ่มพบผู้ป่วยครั้งแรก เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ที่เมืองอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ภาคกลางของสาธารณรัฐประชาชนจีน และเกิดการระบาดใหญ่อย่างรวดเร็ว มีคนป่วยหนัก และเสียชีวิตจำนวนมาก จนประเทศจีนต้องปิดประเทศ สำหรับผู้ป่วยรายแรกที่เข้ารับการรักษา ในประเทศไทย เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2563 เป็นคนจีนที่ได้รับเชื้อจากการระบาดในประเทศจีน และเดินทางมายังประเทศไทยและมีรายงานพบผู้ป่วยที่ติดเชื้อภายในประเทศไทยรายแรก เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2563 องค์การอนามัยโลก ได้มีการกำหนดชื่อโรคและชื่อไวรัสอย่างเป็นทางการ ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565 ว่า "โรค COVID - 19 และไวรัส SARS CoV 2 (อ่านว่า ซาร์สโควีทู ย่อมาจาก Severe Acute Respiratory Syndrome CoronaVirus7) โดยวันที่ 30 มกราคม พ.ศ.2563 องค์การอนามัยโลก ได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ และประกาศเข้าสู่ภาวะแพร่ระบาดไปทั่วโลก ในวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2563 โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) มีการแพร่เชื้อระหว่างคนในลักษณะเดียวกับโรคไข้หวัดใหญ่ เข้าสู่ร่างกายทาง ปาก จมูก โดยไวรัสจะเข้าไปเกาะติดและเข้าไปแบ่งตัวในเซลล์ของเยื่อทางเดินหายใจ ระยะฟักตัว 2 - 14 วัน อาการที่พบบ่อยได้แก่ มีไข้ ไอ และหายใจลำบาก ภาวะแทรกซ้อนอาจรวมไปถึง ปอดบวม และกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน ปัจจุบันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ได้มีการกลายพันธุ์โดยสายพันธุ์ที่แพร่ระบาดในประเทศไทยรอบแรก เป็นสายพันธุ์อู่ฮั่น การระบาดระลอก 2 เป็นสายพันธุ์จีเอช (GH) การระบาดระลอก 3 เป็นสายพันธุ์อัลฟา (Alpha) การระบาดระลอกที่ 4 สายพันธุ์เดลต้า (Delta) ขณะนี้เชื้อกลายพันธุ์ชนิดใหม่ที่องค์การอนามัยโลกประกาศให้เป็นสายพันธุ์ระดับที่น่ากังวล (Variants of Concern:VOC) คือ สายพันธุ์โอไมครอน (Omicron) ถูกรายงานว่าพบครั้งแรกในแอฟริกาใต้ ปัจจุบันพบว่ามี การระบาดทั่วไป รวมถึงประเทศไทยด้วยเช่นกัน การดำเนินการด้านสาธารณสุข ได้มีการจัดทำมาตรการป้องกันควบคุมโรคหลายมาตรการเช่น คัดกรองและเฝ้าระวังโรคกักตัวผู้มีความเสี่ยงรักษาในระยะห่างระหว่างบุคคล สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า เป็นต้น โดยทำร่วมกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ซึ่งเป็นวิธีการสำคัญอย่างมาก ที่สามารถลดการเสียชีวิตได้ ดังนั้น วัคซีนจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยควบคุมการระบาดของโรคและช่วยปกป้องให้ประชากรปลอดภัยจากโรคนี้อีกต่อไป กลไกหลักสำคัญของการบริหารจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ซึ่งเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่ และมีการระบาดอยู่ทั่วโลก ประเทศไทยมีแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 - 2564) ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในการเตรียมความพร้อม รับมือกับสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ได้มีการประชุมคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ เพื่อให้ประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมและสามารถดำเนินการป้องกันควบคุม และแก้ไขปัญหาสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งต่อมาเมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ขึ้นประกอบกับกระทรวงสาธารณสุขได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 ประกาศว่าเป็นโรคติดต่ออันตราย

จึงมีความจำเป็นต้องยกระดับการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ในประเทศไทยให้อยู่ในวงจำกัดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2563 ได้มีการจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด 19 ขึ้น โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้อำนวยการศูนย์และจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด 19 (ศปก. ศบค.) มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้อำนวยการศูนย์ มีหน้าที่ปฏิบัติการขับเคลื่อน เร่งรัดและติดตามการปฏิบัติงานของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรับและปฏิบัติตามนโยบาย แนวทาง หลักเกณฑ์และมาตรการที่รัฐบาลหรือศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด 19 กำหนด รวมทั้งกลั่นกรอง เสนอแนะแนวทางเพื่อลดผลกระทบต่อภาวะสุขภาพของประชาชน เศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของประเทศ สร้างความตระหนักรู้เท่าทัน และเตรียมความพร้อมรับมือกับการระบาดของโรคอย่างมีประสิทธิภาพ และวางมาตรการป้องกันควบคุมโรค ต่อไป

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขได้มีการดำเนินการออกมาตรการดำเนินงานการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยมีหนังสือกรมอนามัย ด่วนที่สุด ที่ สธ 0902.05/ว 1521 ลงวันที่ 2 มีนาคม 2563 เรื่อง มาตรการสำหรับบุคลากรในสังกัดกรมอนามัย ในการเดินทางไปหรือกลับจากพื้นที่ ประเทศหรือเมือง ที่มีรายงานการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 : COVID-19) หนังสือกรมอนามัย ด่วนที่สุด ที่ สธ 0902.05/ว1739 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2563 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการลาของลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ กรณีปฏิบัติตามการเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หนังสือกรมอนามัย ด่วนที่สุด ที่ สธ 0902.05/ว2096 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2563 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการลาของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กรณีปฏิบัติตามการเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หนังสือกรมอนามัย ด่วนที่สุด ที่ สธ 0902.05/ว2206 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2563 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการให้บุคลากรปฏิบัติงานนอกสำนักงานและปฏิบัติงานเหลื่อมเวลาภายใต้มาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ส่วนกลาง) หนังสือกรมอนามัย ด่วนที่สุด ที่ สธ 0902.05/ว2295 ลงวันที่ 3 เมษายน 2563 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการให้บุคลากรปฏิบัติงานนอกสำนักงานและปฏิบัติงานเหลื่อมเวลาภายใต้มาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ส่วนภูมิภาค) หนังสือกรมอนามัย ด่วนที่สุด ที่ สธ 0902.05/ว2619 ลงวันที่ 16 เมษายน 2564 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง (Work From Home) และหรือการปฏิบัติงานเหลื่อมเวลาอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาด (ระลอกใหม่) ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หนังสือกรมอนามัย ด่วนที่สุด ที่ สธ 0902.05/ว4445 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2564 เรื่องหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนเสี่ยงภัยของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในการเฝ้าระวัง สอบสวน ป้องกัน ควบคุมและรักษาผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยระบบการดูแลตนเองที่บ้าน (Home Isolation) และระบบการดูแลในชุมชน (Community Isolation) และ หนังสือกรมอนามัย ที่ สธ 0902.05 ว 8582 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2565 เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ฉบับที่ 6) ซึ่งเป็นการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน ที่ทันต่อเหตุการณ์ช่วยให้การดำเนินการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินของกรมอนามัยมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ต่อไป

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของกรมอนามัย ซึ่งรับผิดชอบโดยกลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ไม่ได้มีการเตรียมการในช่วงเริ่มต้น และปรับกระบวนการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งในด้านของบุคลากรที่ป่วยหรือต้องกักตัวจากการแพร่ระบาดของโรค ส่งผลให้ขาดแคลนกำลังคน ด้านงบประมาณที่ไม่มีเงินสำรองที่เพียงพอต่อการใช้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดที่รุนแรงและเป็นวงกว้าง ด้านการสื่อสารที่ยังไม่มีการจัดการชุดข้อมูลในด้านต่างๆ ที่สามารถใช้งานได้ทันที และด้านการจัดหาเวชภัณฑ์ในภาวะฉุกเฉินอุปกรณ์ป้องกัน เช่น หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ ชุด PPE ที่มีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน รวมถึงไม่ได้กำหนดรายการเวชภัณฑ์และมาตรฐาน ให้เพียงพอสามารถใช้ในภาวะฉุกเฉินภาพของกรม และหน่วยงานได้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของกลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ในช่วงปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการรองรับภาวะฉุกเฉิน ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

2. เพื่อพัฒนาและปรับใช้การบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ในภาวะฉุกเฉิน

ขอบเขตงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านตัวแปร

1. กลุ่มประชากร คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ในสังกัดกรมอนามัย

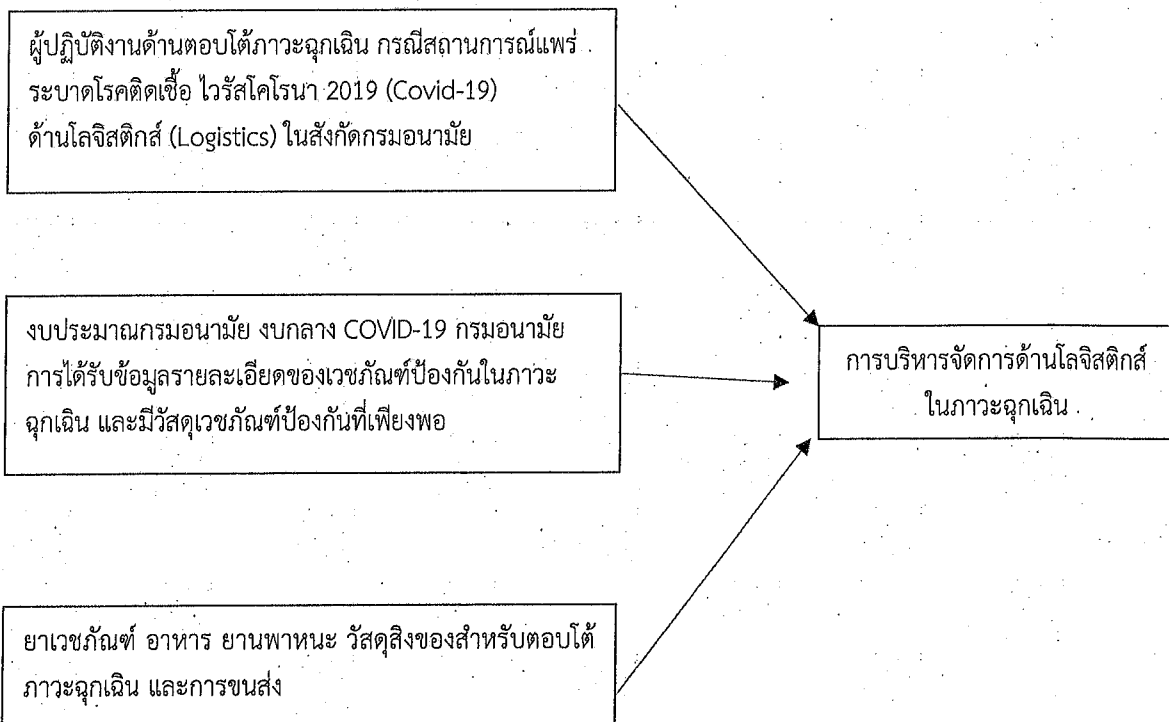
2. งบประมาณ คือ งบประมาณกรมอนามัย งบกลาง COVID-19 กรมอนามัย

3. กำลังบำรุง คือ ยาเวชภัณฑ์ อาหาร ยานพาหนะ วัสดุสิ่งของสำหรับตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน และการขนส่ง

2. ขอบเขตพื้นที่

หน่วยงานในสังกัดกรมอนามัยที่ดำเนินงานด้านตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics)

กรอบแนวคิด

นิยามศัพท์

สาธารณสุข หมายถึง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข พ.ศ. 2550 สาธารณสุข หมายถึง อัคริภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรมด้วย

ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency) หมายถึง สาธารณภัย ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต สร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน และเกิดผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมจึงหมายถึง เหตุการณ์การเกิดโรคและภัยคุกคามสุขภาพ ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

- ทำให้เกิดผลกระทบทางสุขภาพอย่างรุนแรง
- เป็นเหตุการณ์ที่ผิดปกติหรือไม่เคยพบมาก่อน
- มีโอกาสที่จะแพร่ไปสู่พื้นที่อื่น
- ต้องจำกัดการเคลื่อนที่ของผู้คนหรือสินค้า
- เป็นโรคและภัยสุขภาพ 5 ประการ
 1. โรคติดต่อ
 2. ภัยสุขภาพที่เกิดจากสารเคมี
 3. โรคและภัยสุขภาพที่มากับภัยธรรมชาติ
 4. ภัยสุขภาพที่เกิดจากกัมมันตภาพรังสีและนิวเคลียร์
 5. เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ

ภัยพิบัติ หมายถึง เหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการหยุดชะงักของการทำงานหรือการดำเนินงานปกติของชุมชนหรือสังคม มีผลกระทบเป็นวงกว้าง และเกิดความสูญเสียต่อมนุษย์ ทรัพย์สินเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเกินกว่าที่ชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่แก้ปัญหาได้

การจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency Management) หมายถึง รูปแบบการจัดการเหตุการณ์การเกิดโรคและภัยคุกคามสุขภาพอย่างรวดเร็วและเป็นระบบ ครอบคลุมทุกระยะ ตั้งแต่การดำเนินการเพื่อป้องกันลดความเสี่ยงและผลกระทบก่อนเกิดภาวะฉุกเฉิน (Prevention) การเตรียมความพร้อมรองรับภาวะฉุกเฉิน (Preparedness) การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (Respond) และการฟื้นฟูหลังเกิดภาวะฉุกเฉิน (Recovery)

การเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency Preparedness) หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อหยุดยั้งภาวะฉุกเฉินหรือสถานการณ์รุนแรงจากโรค และภัยสุขภาพให้กลับสู่สภาวะปกติในระยะที่สั้นที่สุดโดยใช้มาตรการที่เตรียมพร้อมไว้รับมือกับโรคและภัยสุขภาพ ทั้งการป้องกันควบคุม ยับยั้งไม่ให้โรคและภัยสุขภาพแพร่กระจายออกไปในวงกว้างได้

การตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency Response) หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ หลังจากที่ได้เกิดเหตุการณ์หรือเกิดภาวะฉุกเฉินขึ้นแล้ว เพื่อหยุดยั้งและ/หรือ ลดผลกระทบจากภาวะฉุกเฉินหรือสถานการณ์รุนแรงจากโรคและภัยสุขภาพ และเพื่อให้เหตุการณ์กลับสู่สภาวะปกติในระยะเวลาที่สั้นที่สุด

ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operations Center, EOC) หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงานร่วมกันของกลุ่มภารกิจต่าง ๆ ภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ เพื่อสนับสนุนการบริหารสั่งการ ประสานงาน แลกเปลี่ยนข้อมูล และทรัพยากรให้เกิดขึ้นอย่างสะดวกรวดเร็วในภาวะฉุกเฉิน ในที่นี้ นอกเหนือจากจะหมายถึงห้องทำงานและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานแล้ว ยังหมายรวมถึงระบบงาน และบุคลากรที่ร่วมปฏิบัติงานในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขด้วย

Director Critical Information Requirement หมายถึง ข้อมูลสำคัญของเหตุการณ์ที่มีผลกระทบ หรืออาจมีผลกระทบต่อสาธารณสุขในวงกว้างหรือมีความรุนแรงสูงต้องการการตอบสนองเร่งด่วน ภายใน 24 ชั่วโมง จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้บริหารระดับสูงของกรม ผู้อำนวยการที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้น ๆ และผู้อำนวยการในพื้นที่เกิดเหตุ ทราบทันทีที่ตรวจพบเหตุการณ์

Incident Action Plan หมายถึง แผนการปฏิบัติการเพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์เฉพาะที่เป็นภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข ประกอบด้วยชื่อเหตุการณ์ ฉบับที่ วันที่เริ่มใช้ เป้าหมาย กลยุทธ์วิธีการทำงาน หน่วยงานที่รับผิดชอบภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์

จุดบัญชาการเหตุการณ์ในภาคสนาม (Incident Command Post) หมายถึง สถานที่ / พื้นที่ / ยานพาหนะในภาคสนาม ที่หัวหน้าทีมปฏิบัติการภาคสนามใช้กำกับดูแลการปฏิบัติการ โดยเป็นจุดรายงานตัว รับคำสั่ง จัดเตรียมอุปกรณ์ ชักซ้อมความเข้าใจ และรายงานผลการปฏิบัติงานของทีมปฏิบัติการภาคสนาม

ระบบบัญชาการ เหตุการณ์ (Incident Command System) หมายถึง ระบบการบริหาร สั่งการ ประสานงาน และดำเนินงานที่เป็นมาตรฐาน ลดช่องว่างและจุดอ่อนของการทำงานตามโครงสร้างองค์กรในภาวะปกติ เพื่อสนับสนุนการจัดการภาวะฉุกเฉินให้มีประสิทธิภาพ

ไวรัสโคโรนา หมายถึง ไวรัสโคโรนาเป็นไวรัสในวงศ์ใหญ่ที่เป็นสาเหตุของโรคทั้งในสัตว์และคน ในคนนั้น ไวรัสโคโรนาหลายสายพันธุ์ทำให้เกิดโรคระบบทางเดินหายใจตั้งแต่โรคหวัดธรรมดาจนถึงโรคที่มีอาการรุนแรง เช่น โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS) และโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันร้ายแรง (SARS) ไวรัสโคโรนาที่ค้นพบล่าสุดทำให้เกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด 19

โรคโควิด 19 หมายถึง โรคโควิด 19 คือโรคติดต่อซึ่งเกิดจากไวรัสโคโรนาชนิดที่มีการค้นพบล่าสุด ไวรัสและโรคอุบัติใหม่นี้ไม่เป็นที่รู้จักเลยก่อนที่จะมีการระบาดในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีนในเดือนธันวาคมปี 2019 ขณะนี้โรคโควิด 19 มีการระบาดใหญ่ไปทั่ว ส่งผลกระทบต่อหลายประเทศทั่วโลก

ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS) หมายถึง คือ ระบบที่ใช้เพื่อการสั่งการ ควบคุม และประสานงานความร่วมมือของแต่ละหน่วยงานในการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน ระบบดังกล่าวเป็นระบบปฏิบัติการเพื่อการระดมทรัพยากรไปยังที่เกิดเหตุเพื่อบริหารจัดการเหตุฉุกเฉินให้สามารถปกป้องชีวิต ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมได้อย่างบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

งบกลาง COVID-19 กรมอนามัย หมายถึง งบประมาณที่ใช้ดำเนินการในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 และเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด 19

โลจิสติกส์ (Logistics) หมายถึง ระบบการจัดส่งสินค้า สิ่งของ หรือทรัพยากรใดก็ตามจากแต่ละสถานที่ไปยังจุดหมาย รวมไปถึงการบริหารสินค้าคงคลัง การจัดการบรรจุหีบห่อ โดยมีจุดประสงค์หลักคือการนำส่งของไปถึงมือผู้รับอย่างปลอดภัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นบทเรียนหรือแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมในการทำงานในสถานการณ์ภาวะฉุกเฉิน กรณีที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) รวมถึงเตรียมการรองรับการเกิดความเสี่ยงในการบริหารงานจากภัยพิบัติหรือโรคติดต่อต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

2. สามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้มาพัฒนาและปรับใช้การบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขาธิการกรม ในภาวะฉุกเฉิน

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี

รายงานผลการศึกษาด้านการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขาธิการกรมอนามัย ทำการรวบรวมแนวคิดทฤษฎี ดังนี้

2.1 แนวคิดการจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) / การจัดการภัยพิบัติ (Disaster Management)

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การและการจัดการ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยสรุปสาระสำคัญเป็นลำดับดังนี้

2.1 แนวคิดการจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) / การจัดการภัยพิบัติ (Disaster Management)

ในการให้คำจำกัดความของการจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) / ภัยพิบัติ (Disaster Management) นั้นพบว่ามีความหมายที่คล้ายกัน อย่างไรก็ตาม คำว่า “ภาวะฉุกเฉิน (Emergency) และ ภัยพิบัติ (Disaster)” ที่บ่อยครั้งมีการใช้แทนกัน อย่างไรก็ตาม คำว่า “ภัยพิบัติ” ถูกพิจารณาว่ามีความหมายแตกต่างจาก “ภาวะฉุกเฉิน” โดยสำนักงานว่าด้วยกลยุทธ์ระหว่างประเทศเพื่อการลดภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ (United Nations International Strategy for Disaster Reduction: UNISDR, 2004: 9) ให้ความหมายของ Disaster ว่าเป็นการขัดขวางการดำเนินการของชุมชนและสังคมอันเป็นสาเหตุให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเกินกว่าขีดความสามารถที่ชุมชนและสังคมจะรับมือโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้ หรือเหตุการณ์ใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้น และก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ขณะที่ Emergency หมายถึง เหตุการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดซึ่งส่งผลให้ชีวิตและทรัพย์สินตกอยู่ในอันตรายและต้องอาศัยการตอบโต้ในทันทีของชุมชนภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ (Drabek, 1996: 3) ซึ่งสอดคล้องกับนิยามของกระทรวงความมั่นคงแห่งมาตุภูมิสหรัฐอเมริกา (Department of Homeland Security: DHS) ที่ว่าเป็นเหตุการณ์ซึ่งคุกคามสุขภาพ และความปลอดภัยต่อสาธารณะ หรือเหตุการณ์อื่นใดที่ต้องการการปฏิบัติการอย่างรวดเร็ว ดังนั้น จะเห็นได้ว่า “ภัยพิบัติ” มีความหมายถึงเหตุการณ์ที่ต่างจาก “ภาวะฉุกเฉิน” ในแง่ของความร้ายแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งชีวิต ความปลอดภัย และความเสียหายต่อทรัพย์สิน ขณะที่ภาวะฉุกเฉินนั้นเป็นเหตุการณ์ที่ต้องอาศัยการประสานการปฏิบัติการเพื่อปกป้องชีวิต และทรัพย์สินโดยเร่งด่วน (Porfiriev, 1995: 291)

สำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ให้คำจำกัดความการจัดการภาวะฉุกเฉิน อาทิ กระทรวงความมั่นคงแห่งมาตุภูมิสหรัฐอเมริกา (Department of Homeland Security: DHS 2007: 9) ได้นิยามการจัดการภาวะฉุกเฉินว่าเป็นการประสานและบูรณาการกิจกรรมที่จำเป็น และปรับปรุงขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อม การตอบโต้ การฟื้นฟู หรือการบรรเทาทุกข์จากภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ไม่ว่าจะเหตุอันนั้นจะเกิดมาจากสาเหตุใด ๆ ก็ตาม ขณะที่องค์การเพื่อการบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินแห่งรัฐบาลกลางประเทศสหรัฐอเมริกา (Federal Emergency Management Agency: FEMA) (FEMA, 1995: 1-6) ได้นิยาม

การจัดการภาวะฉุกเฉินไว้เช่นกันว่า การจัดการภาวะฉุกเฉิน คือ การวางแผน วิเคราะห์ และการตัดสินใจ
อย่างเป็นระบบ รวมทั้งการมอบหมายหน้าที่เพื่อเข้าบรรเทาทุกข์ป้องกันตอบโต้และฟื้นฟูผลกระทบที่เกิดขึ้น
จากภัยพิบัติโดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาชีวิต และทรัพย์สินรวมทั้งสิ่งแวดล้อม และในปี ค.ศ. 2002 FEMA
ยังได้ให้ความหมายการจัดการภาวะฉุกเฉินอย่างกว้าง ๆ ไว้ว่าเป็นกระบวนการของประเทศในการเตรียมการ
เพื่อรับมือกับเหตุฉุกเฉินและภัยพิบัติ บรรเทาผลกระทบ ตอบโต้ ตลอดจนฟื้นฟู (FEMA, 2002: 1-6)
ส่วนกองจัดการเหตุฉุกเฉินมลรัฐมิชิแกน (Michigan Emergency Management Division, Department of
State Police, 1998: 6) นิยามว่าการจัดการภาวะฉุกเฉิน หมายถึงระบบที่ครอบคลุมนโยบายการปฏิบัติ และ
กระบวนการที่ออกแบบมาเพื่อป้องกัน ชีวิตและทรัพย์สินจากผลกระทบที่เกิดจากเหตุฉุกเฉินหรือภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึง
โครงการ ทรัพยากร และขีดความสามารถในการบรรเทาเตรียมความพร้อม ตอบโต้ และฟื้นฟูผลกระทบ
อันเกิดจากภัย จากที่กล่าวมาข้างต้นพบว่านิยามของหน่วยงานสอดคล้องกับนิยามของนักวิชาการในฐานะ
ที่เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมหากแต่ระบุรายละเอียดซึ่งเป็นสาระสำคัญของวงจรการจัดการภาวะฉุกเฉิน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อม การรับมือ การบรรเทาและการฟื้นฟู

นอกจากนิยามตามนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ข้างต้นแล้ว การจัดการภาวะฉุกเฉินยังได้ถูกให้
คำจำกัดความไว้ในระเบียบกฎหมายเช่นกัน อาทิ พระราชบัญญัติปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินภายหลัง
เหตุการณ์พายุแคทลีน่า พ.ศ. 2549 ได้ให้นิยามการจัดการภาวะฉุกเฉินว่าหมายถึง ภาระหน้าที่ของภาครัฐ
ในการประสานและบูรณาการกิจกรรมทั้งหมด เพื่อสร้าง รักษาปรับปรุงศักยภาพในการเตรียมความพร้อม
ปกป้อง ตอบโต้ฟื้นฟูและบรรเทาทุกข์ที่เกิดจากการคุกคามของภัยพิบัติทางธรรมชาติ การก่อการร้าย หรือ
ภัยอันเกิดจากการกระทำของมนุษย์อื่น ๆ ขณะที่ประมวลกฎหมายมลรัฐอินเดียน่า ประเทศสหรัฐอเมริกา
(2005) ได้ให้นิยามการจัดการภาวะฉุกเฉินไว้โดยละเอียดว่าเป็นการเตรียมการและประสานการปฏิบัติหน้าที่
ฉุกเฉินทั้งหมดนอกเหนือจากหน้าที่เบื้องต้นของฝ่ายทหารหรือรัฐบาลกลางในการป้องกันช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ
และลดความเสียหายที่เกิดจากภัยพิบัติให้น้อยลงที่สุด ทั้งนี้ หน้าที่ (Functions) ดังกล่าวประกอบด้วย
1) การดับเพลิง 2) การกิจของตำรวจ 3) การแพทย์และสุขอนามัย 4) การกู้ภัย 5) งานวิศวกรรมและโยธา
6) การแจ้งเตือนภัย 7) การสื่อสาร 8) งานเกี่ยวกับรังสี และ 9) เคมี รวมทั้งการต่อสู้ด้วยอาวุธชนิดพิเศษ
10) การอพยพผู้ได้รับความเดือดร้อน 11) สวัสดิการด้านเหตุฉุกเฉิน 12) การขนส่งหรือเคลื่อนย้ายฉุกเฉิน
13) การปกป้องโรงงานอุตสาหกรรม 14) การฟื้นฟูสิ่งสาธารณะประโยชน์เป็นการชั่วคราว 15) หน้าที่อื่นใด
ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และ 16) กิจกรรมอื่นที่จำเป็นในการเตรียมการ หรือประสานงาน
ในกิจกรรมตามข้อ 1 - 14)

อย่างไรก็ตาม “ภาวะฉุกเฉิน” และ “ภัยพิบัติ” จะมีการให้ความหมายแตกต่างกัน และมีการนิยาม
การจัดการภาวะฉุกเฉินและการจัดการภัยพิบัติในมุมมองของกรอบการปฏิบัติและกระบวนการหรือกิจกรรม
ดังกล่าว แต่จะพบว่าหลายหน่วยงานที่ให้คำจำกัดความการจัดการภาวะฉุกเฉินและการจัดการภัยพิบัติ
เหมือนกัน อาทิ UNISDR (2004) ได้นิยามความหมายของการจัดการภาวะฉุกเฉินว่าหมายถึง องค์การและ
การจัดการทรัพยากรและหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการกับเหตุฉุกเฉินโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเตรียม
ความพร้อม การตอบโต้ และการฟื้นฟู ซึ่งเกี่ยวข้องกันกับแผน โครงสร้าง และการจัดการความพยายาม
ในการร่วมมือของภาครัฐ เอกชน อาสาสมัครในการประสานงานเพื่อรับมือกับเหตุฉุกเฉิน โดยเรียกได้อีกอย่าง
หนึ่งว่า “การจัดการภัยพิบัติ” (Disaster Management) ซึ่งสอดคล้องกับนิยามของสมาคมป้องกันอัคคีภัย

แห่งชาติ (National Fire Protection Association: NFPA) ที่นิยามการจัดการภาวะฉุกเฉินกับการจัดการภัยพิบัติ (Disaster Management) ว่าเป็นสิ่งเดียวกัน โดยนิยามว่าการจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) / การจัดการภัยพิบัติ (Disaster Management) ว่าหมายถึงกระบวนการต่อเนื่องในการป้องกัน บรรเทา การเตรียมความพร้อมในการตอบโต้การฟื้นฟูจากเหตุการณ์ซึ่งคุกคามต่อชีวิต ทรัพย์สิน การปฏิบัติงาน หรือแม้แต่สภาพแวดล้อม (NFPA, 2007: 7)

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดการภัยพิบัติและการจัดการภาวะฉุกเฉินนั้นมีความหมายที่สำคัญหลักเช่นเดียวกันเพียงแต่การจัดการภาวะฉุกเฉินมีการให้นิยามกว้างขวางครอบคลุมในแง่มุมของกรอบความคิดในการดำเนินการ/การปฏิบัติ (Discipline) และห้วงเวลาการตอบสนองต่อเหตุการณ์ด้วย กล่าวโดยสรุปการจัดการภาวะฉุกเฉินหรือการจัดการภัยพิบัติ (Emergency/Disaster Management) จึงหมายถึงกรอบความคิดในการดำเนินการรวมถึงกระบวนการกิจกรรมหรือหน้าที่ในการสร้างความปลอดภัยซึ่งเป็นกระบวนการอย่างมีระบบในทุกระยะของการเกิดภัยทั้งก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิด ด้วยการใช้มาตรการการป้องกัน การเตรียมความพร้อมบรรเทา ตอบโต้และฟื้นฟูโดยมีเป้าหมายเพื่อที่จะรักษาชีวิต และทรัพย์สิน ตลอดจนสิ่งแวดล้อม ทั้งทางด้านนิเวศวิทยา และสิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งได้รับผลกระทบจากภัยให้น้อยที่สุดไม่ว่าภัยนั้นจะเกิดขึ้นจากสาเหตุใดก็ตาม

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การและการจัดการ

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายได้รับการพิจารณาว่าเป็นวิธีการ (Method) หนึ่งในการบริหารจัดการ (Berry et al., 2004: 542) ขณะเดียวกันเครือข่ายถูกมองว่าไม่ได้มีความแตกต่างจากองค์การในแง่ที่ว่าเครือข่ายจำเป็นต้องมีรูปแบบ โครงสร้าง กฎระเบียบ และยุทธศาสตร์ในการทำงาน (พิชาย รัตนดิถ ฌ ภูเก็ด, 2552: 321-322) เพื่อให้สามารถดำเนินการตามบรรทัดฐานประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดทฤษฎีองค์การ และการจัดการภายใต้กระบวนการทัศน์ทฤษฎีองค์การนวมสมัย (Modern Organization Theory) หรือทัศนะเหตุผล ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการเชิงผสมผสานระหว่างการจัดการภายในองค์การและการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จ หรือผลลัพธ์ขององค์กร ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำ ตลอดจนระบบในการกำกับควบคุมมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนารอบแนวทางในการศึกษาวิจัยการบริหารแบบเครือข่ายในการจัดการภาวะฉุกเฉินอุทกพิบัติภัยในครั้งนี้ โดยตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่าองค์การเครือข่ายการจัดการภัยพิบัติมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับสิ่งแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา การบริหารจัดการเครือข่ายภายใต้บริบทการจัดการภาวะฉุกเฉินภัยพิบัติมีนัยของความซับซ้อน ไม่แน่นอนและความหลากหลายของสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการจัดการองค์การในลักษณะของเครือข่ายจึงเป็นการจัดการเงื่อนไขของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมภายนอกและปัจจัยภายในองค์การเครือข่ายในสิ่งแวดล้อมที่มีความซับซ้อนและไม่แน่นอนเช่นกัน

จากพื้นฐานความคิดตามกระบวนการทัศน์ดังกล่าว การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงใช้กรอบแนวคิดทฤษฎี และแนวคิดมาบูรณาการในการศึกษา ซึ่งสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

2.2.1 ทฤษฎีการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Theory)

เป็นทฤษฎีการบริหารจัดการที่สะท้อนข้อเท็จจริงของสิ่งแวดล้อมในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ทฤษฎีการบริหารตามสถานการณ์ได้พัฒนาขึ้น โดย Fiedler (1967) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มีทัศนะการมององค์การแบบระบบเปิด สภาพแวดล้อมมีปฏิสัมพันธ์ส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับองค์การ โดยองค์การที่เหมาะสมที่สุดควรจะเป็นองค์การที่มีโครงสร้างและระบบที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ การบริหารตามสถานการณ์เป็นแนวคิดที่เชื่อว่าไม่มีทฤษฎีหรือวิธีการการบริหารวิธีใดที่จะสามารถนำไปใช้ได้ทุกสถานการณ์หรืออาจกล่าวได้ว่าไม่มีรูปแบบการบริหารแบบใดจะดีที่สุด เนื่องจากการบริหารในแต่ละแบบแต่ละวิธีจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่แตกต่างกันตามแต่ละสภาพแวดล้อม ดังนั้น การเลือกการบริหารแบบใดให้มีความเหมาะสมจึงขึ้นอยู่กับสถานการณ์เป็นสำคัญ เพราะแต่ละแนวทางจะมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้ การบริหารที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นการบริหารที่ให้ความสำคัญกับการเลือกใช้รูปแบบวิธีการบริหารจัดการให้เหมาะสมแต่ละสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นกับแต่ละปัญหาหาบนพื้นฐานของความสัมพันธ์ของปัจจัยภายในและภายนอกองค์การ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสภาพแวดล้อมด้วย

ดังนั้น เมื่อพิจารณาเครือข่ายในฐานะที่เป็นวิธีการบริหารจัดการแบบหนึ่งดังกล่าวแล้ว จะสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารแบบเครือข่ายเป็นทางเลือกในการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมด้วยไม่ว่าจะเป็น การประสานเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจดำเนินการโดยวิธีการสร้างบรรทัดฐานร่วมกัน (Normative Coordination) การร่วมมือกันระหว่างองค์กร (Interorganization Cooperation) การเข้าร่วมเป็นสมาชิก (Cooptation) การบัญชาการร่วมประสาน (Interlocking Directorate) (Pfeffer and Salancik, 1978 อ้างถึง พิชาย รัตนดิถก ฅ ฎุเก็ด, 2552: 94) หรือการควบคุมสิ่งแวดล้อม อาทิ การควบคุมทางความคิด (Opinion Manipulate) และการดำเนินงานทางการเมือง (Political Operation) (พิชาย รัตนดิถก ฅ ฎุเก็ด, 2552: 96 - 97)

2.2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์

โลจิสติกส์ (logistics) เป็นแนวคิดเรื่องการกระจายสินค้ายุคใหม่ สมาคมผู้เชี่ยวชาญการจัดการโซ่อุปทานแห่งสหรัฐอเมริกา (The Council of Supply Chain Management Professional: CSCMP) (2548) ได้นิยามความหมายเป็นที่ยอมรับกว้างขวางในปัจจุบันว่าการบริหารการจัดการโลจิสติกส์เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการจัดการระบบโซ่อุปทานมีกระบวนการวางแผนการนำเสนอและการควบคุมการไหลทั้งไปและกลับอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการเก็บรักษาสินค้าบริการและข้อมูลที่เชื่อมโยงกันตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงจุดของการบริโภค โดยเสียค่าใช้จ่ายต่ำสุด เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างสูงสุด กิจกรรมของโลจิสติกส์มีทั้งหมด 13 กิจกรรมประกอบด้วย การบริการลูกค้า การพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า การจัดการสินค้าคงคลัง การสื่อสาร การจัดการวัตถุดิบ กระบวนการสั่งซื้อสินค้า การบริหารคลังสินค้า การบรรจุภัณฑ์ การเลือกที่ตั้งโรงงานและคลังสินค้า การจัดซื้อวัตถุดิบ การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ การขนส่ง การสนับสนุนด้านอะไหล่และบริการ (Stock and Lambert ,2001)

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากแนวคิดการจัดการภาวะฉุกเฉิน/ภัยพิบัติ การบริหารแบบเครือข่าย รวมทั้งกรอบแนวคิด และ ทฤษฎีองค์การ และการจัดการดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาได้ค้นคว้างานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญโดยสรุป ดังนี้

Moa and Pathranarakul (2006: 396-411) ได้ศึกษาแนวทางการบูรณาการในการจัดการภาวะฉุกเฉินภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพในมุมมองของการบริหารงานภาครัฐ รวมถึงระบุปัจจุบัน แห่งความสำเร็จ ในการจัดการโครงการของภาครัฐในการจัดการภัยพิบัติของประเทศไทยโดยใช้เหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยเมื่อ ปี พ.ศ. 2547 เป็นกรณีศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดการบริหารโครงการ (Project Management) ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่าปัญหาในการจัดการภัยพิบัติของประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ขาดแผนหลักในการบริหาร จัดการภัยพิบัติซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับการพยากรณ์/การคาดการณ์ล่วงหน้า การเตือนภัย การบรรเทา ทุกข์ การเตรียมความพร้อมการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบแก่หน่วยงานภาครัฐที่ขาดความชัดเจน การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในหลายระดับที่ขาดประสิทธิภาพ ตลอดจน การขาดการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์การไม่แสวงหากำไรระหว่างประเทศ การขาดการส่งเสริมและให้ความรู้ เกี่ยวกับสึนามิในชุมชน รวมทั้งระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการภัยพิบัติ มีประสิทธิภาพจึงได้เสนอแนวทางการบูรณาการ ในการจัดการภัยพิบัติที่ครอบคลุมยุทธศาสตร์เชิงรุกและ เชิงรับ (Proactive and Reactive Strategies) มาปรับใช้ในการจัดการ สาธารณภัยซึ่งมีปัจจัยแห่งความสำเร็จ ในการจัดการภัยพิบัติตามแนวทางการบูรณาการเชิงรุกดังกล่าว 10 ประการ ประกอบด้วย 1) การจัดโครงสร้างองค์การในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ 2) การประสานงานและความร่วมมือ โดยการศึกษาพบการประสานความร่วมมือในผู้มีส่วนได้เสียหลัก 5 ระดับ กล่าวคือระหว่างประเทศ ระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับองค์การและระดับโครงการ 3) ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 4) ระบบการจัดการ และแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีประสิทธิภาพระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง 5) สมรรถนะของผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ 6) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ได้รับผลประโยชน์ 7) กลไกในการสื่อสารและความร่วมมือ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ในการร่วมมือกันทำงานบนพื้นฐานของความไว้วางใจระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง 8) เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และข้อผูกมัดซึ่งเป็นที่ยอมรับกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยจากการศึกษาพบว่า เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญมากที่สุด 9) การจัดการด้านโลจิสติกส์/สนับสนุน ที่มีประสิทธิภาพ และ 10) การวางแผนจัดสรรและการเคลื่อนย้ายทรัพยากร

Manuta, Khрутmung, Huaisai and Lebel (2006: 10-21) ได้ศึกษาขีดความสามารถ ของหน่วยงานของประเทศไทยในการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่เกิดจากอุทกภัย ซึ่งการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งทำความเข้าใจและการดำเนินการตามกลไกนโยบาย กฎหมายโครงการ รวมถึงขั้นตอน การทำงานในการจัดการอุทกภัย และความเสี่ยงภัยพิบัติที่เกิดจากอุทกภัยตลอดจนตรวจสอบขีดความสามารถ ในการประสานและเคลื่อนย้ายทรัพยากร ติดตามกำกับดูแลหน่วยงานทั้งระดับชาติจนกระทั่งระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ โดยใช้วิธีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน กล่าวคือศึกษาเอกสาร และสัมภาษณ์ เพื่อทราบพัฒนา การความเปลี่ยนแปลงเชิงสถาบันที่เกี่ยวข้อง และประเมินขีดความสามารถของหน่วยงาน และใช้วิธีการ สังกัด อภิปรายกลุ่มสัมภาษณ์ รวมทั้งทบทวนเอกสาร ในกรณีศึกษา 3 พื้นที่ภายหลังเหตุการณ์อุทกภัย เพื่อทำความเข้าใจการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ อ.สารภี และอ.เมือง จ.เชียงใหม่ และ อ.เสนา และ อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ซึ่งการศึกษาพบการเปลี่ยนแปลง

ในเชิงสถาบันของรัฐที่เกี่ยวข้องในการจัดการภัยพิบัติอุทกภัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาทุกข์ และการจัดการภาวะฉุกเฉิน ด้วยการ ตั้งคณะกรรมการภาวะฉุกเฉินภัยพิบัติอุทกภัยขึ้นในช่วงมรสุมในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย รวมถึงเริ่มมีความพยายามให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและลดผลกระทบที่เกิดจากอุทกภัยนอกจากนี้การศึกษายังพบว่าปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ส่งผลต่อมาตรการในการป้องกันและลดผลกระทบนั้นให้เป็นไปโดยแยกส่วน อันผลเนื่องมาจากโครงสร้างการจ้องการตามสายบังคับบัญชาภายใต้กระทรวง ทบวง กรม ซึ่ง Manuta et al.(2006: 17) เสนอว่าการประสานงาน (Cross Scale Coordination) ระหว่างหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการภัยพิบัติอุทกภัยทั้งนี้ปัญหาในการประสานงานเริ่มต้นขึ้นจากการแข่งขันกันในระดับสูงของกระทรวง นอกจากนี้การไร้ประสิทธิภาพเนื่องจากขาดการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติ และความโปร่งใส โดยเฉพาะในการบรรเทาทุกข์ ขณะเดียวกันยังขาดการทบทวนและประเมินผลในกระบวนการวางแผนจัดการปัญหาขณะที่การเคลื่อนไหวทางสังคมอาจมีความจำเป็นในการแสดงบทบาทในสังคมเพื่อลดความเสี่ยงภัยพิบัติอุทกภัย

Kapucu (2006a: 205-220) ได้ศึกษาปัญหาในการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรไม่แสวงหากำไร (Non Profit Organizations) ตลอดจนปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของภาคีความร่วมมือระหว่างรัฐ และองค์กรไม่แสวงหากำไร (Public-nonprofit Partnerships) ในภารกิจจัดการภาวะฉุกเฉินของภาครัฐบนพื้นฐานของแนวคิดทุนทางสังคม ทฤษฎีเครือข่าย และแนวคิดความร่วมมือขององค์กร โดยใช้แนวทางการวิเคราะห์เครือข่ายเพื่อประเมินความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในมิติของความเข้มแข็ง ทิศทางความสัมพันธ์ และความเข้มข้นของความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินการก่อการร้ายโจมตีตึก World Trade Center เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม ค.ศ. 2001 โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานข่าว รายงานสถานการณ์การสัมภาษณ์ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่าการปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉินเกิดขึ้นภายใต้ความเชื่อมโยงของเครือข่ายระหว่างหน่วยงานต่างๆ ซึ่งต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในสถานการณ์ภาวะฉุกเฉิน การตอบโต้ที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับความเร็ว (Speed) ความยืดหยุ่น (Flexibility) และความสร้างสรรค์ (Creativity) ดังนั้นปัจจัยสำคัญสำหรับองค์กรต่างๆ ในภาวะฉุกเฉินจึงอยู่ที่การสื่อสาร (Communication) ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารกับส่วนต่างๆ ในองค์กรเดียวกัน (Intra Organizational) หรือการสื่อสารระหว่างองค์กร (Inter Organizational) ซึ่งความเข้มข้นของการสื่อสารสะท้อนให้เห็นการประสานงานภายในและระหว่างองค์กร นอกจากนี้ ประสิทธิภาพของการไหลเวียนข้อมูลระหว่างองค์กรก็มีความสำคัญอย่างยิ่งในสภาพแวดล้อมภัยพิบัติ โดยการสื่อสารข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจดำเนินการตอบโต้ต่อสถานการณ์ฉุกเฉินด้วยเหตุนี้ การปรับปรุงการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานซึ่งมีขอบเขตอำนาจหน้าที่แตกต่างกันจึงมีความสำคัญต่อหน่วยงานภาครัฐเป็นลำดับแรก เนื่องจากการจัดการภาวะฉุกเฉินจำเป็นต้องอาศัยการประสานงานและสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่หลากหลาย การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน รวมถึงการประสานกิจกรรมภายในและข้ามหน่วยงาน กล่าวโดยสรุป การสื่อสารเกี่ยวกับแผน และการปฏิบัติที่มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ตรงเวลา บนพื้นฐานของความไว้วางใจเชื่อใจส่งผลต่อการประสานความร่วมมือของภาคีความร่วมมือระหว่างรัฐและองค์กรไม่แสวงหากำไรในสถานการณ์ภาวะฉุกเฉิน

เบญจพร สุวรรณแสนทวี (2557) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือก ผู้ให้บริการในการขนส่งโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามของทั้ง 4 ปัจจัย คือ 1) การบริการลูกค้า 2) การตอบสนอง อย่างรวดเร็ว 3) ราคา และ 4) ลักษณะองค์กรผู้ให้บริการ ซึ่งในจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 200 คน มีผู้ตอบ แบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดว่าทั้ง 4 ปัจจัยนั้นส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้ให้บริการในการขนส่งของ ของผู้ประกอบการ ส่วน อัครพล ชุณหเกียรติ์สกุล (2559) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การลดต้นทุนการขนส่งของ บริษัทขนส่งกรณีศึกษา ศูนย์กระจายสินค้าจังหวัดเพชรบุรีผลการวิจัยพบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาช่วยในการเลือกเส้นทางการขนส่ง นอกจากจะสามารถลดต้นทุนและลดระยะทางในการขนส่งได้แล้ว ยังสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรด้านอื่น ๆ ได้ดีขึ้นอีกด้วย มีการใช้เวลาที่คุ้มค่า ช่วยลด ภาระงานให้กับพนักงานพนักงานมีเวลาในการให้บริการแก่ลูกค้ามากยิ่งขึ้น ทำให้องค์กรมีข้อได้เปรียบ ในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับ ณัฏพร ไชยเสนา (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การจัดเส้นทางการขนส่งด้วยวิธี เมตาฮิวริสติกส์: กรณีศึกษา บริษัท ผู้ให้บริการขนส่งเป็นการศึกษาที่นำวิธีเมตาฮิวริสติกส์มาใช้ร่วมกับ เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเส้นทางการขนส่ง และนำมาช่วยในการลดระยะทางในการขนส่งผลการวิจัย พบว่าหลักการฮิวริสติกส์ประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถลดระยะทางจากเดิมลง 493.82 กิโลเมตร สามารถลดต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิงลง เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งให้แก่ผู้ให้บริการขนส่ง

บทที่ 3

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเรื่องรายงานผลการศึกษาด้านการจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของกลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอนามัย ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ในสังกัดกรมอนามัย

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ในสังกัดกรมอนามัย ผู้วิจัยได้กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด โดยใช้สูตรกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรตามวิธีของยามานะ (Taro Yamane) มีระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 โดยสูตรในการคำนวณที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อน เท่ากับ 0.05 ดังนั้น เมื่อแทนค่ากลุ่มประชากรในสูตรได้ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$= \frac{64}{1+64(0.05)^2}$$

$$= 56 \text{ คน}$$

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในลักษณะที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง และนำผลการเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปตามแนวทางของวัตถุประสงค์การวิจัย ประกอบไปด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) ได้แก่ เพศ ของประเภทหน่วยงาน กลุ่มสายงานของผู้ตอบแบบสอบถาม (Ordinal Scale) ได้แก่ อายุ อายุราชการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ทำการตอบเพียงแค่ข้อเดียวจากหลายตัวเลือกที่ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 โดยลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Closed Ended Question) โดยใช้ระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Likert Scale โดยมีเกณฑ์การพิจารณา 5 ระดับ ตามระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยทำการเลือกคำตอบให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 44 ข้อคำถาม

โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบบ Likert Scale ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นด้านการสื่อสารของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของกลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 โดยลักษณะคำถาม เป็นคำถามปลายปิด (Closed Ended Question) โดยใช้ระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Likert Scale โดยมีเกณฑ์การพิจารณา 5 ระดับ โดยระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง คะแนน 4.21 – 5.00 ตามระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยทำการเลือกคำตอบให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 3 ข้อคำถาม

โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบบ Likert Scale ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นด้านการจัดหาเวชภัณฑ์ ป้องกัน ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 โดยลักษณะคำถาม เป็นคำถามปลายปิด (Closed Ended Question) โดยใช้ระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Likert Scale โดยมีเกณฑ์การพิจารณา 5 ระดับ ดังนี้

โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบบ Likert Scale ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นด้านความพึงพอใจ

ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 โดยลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Closed Ended Question) โดยใช้ระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Likert Scale โดยมีเกณฑ์การพิจารณา 5 ระดับ ดังนี้

โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบบ Likert Scale ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	แปลความหมายว่า	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รายงานผลการศึกษาการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอนามัยได้มีการทดสอบ ดังนี้

- 1) ศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย และนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม
- 2) ทำการศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาจากบทความต่าง ๆ
- 3) กำหนดประเด็น และขอบเขตของข้อคำถาม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยครั้งนี้
- 4) ผู้วิจัยทำการร่างแบบสอบถาม (Questionnaires)
- 5) นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาทำการวิเคราะห์เพื่อนำมาใช้งาน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของกลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขานุการกรม กรมอนามัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอความร่วมมือพนักงานในหน่วยงานกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ทำแบบสอบถาม ในระหว่างวันที่ 1 เดือน เมษายน พ.ศ. 2566 – วันที่ 10 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2566
- 2) นำแบบสอบถามที่ผู้ให้ความร่วมมือได้ตอบครบแล้ว มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์
- 3) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าอันตรภาคชั้น สำหรับการแปลผลข้อมูลโดยคำนวณค่าอันตรภาคชั้น เพื่อกำหนดช่วงชั้น ด้วยการใช้สูตรคำนวณและคำอธิบายสำหรับแต่ละช่วงชั้น ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา

1. ตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ หน่วยงาน กลุ่มสายงาน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้มาตรวัดแบบนามบัญญัติ เนื่องจากไม่สามารถวัดเป็นมูลค่าได้และผู้วิจัยต้องการบรรยายเพื่อให้ทราบถึงจำนวนตัวอย่างจำแนกตามคุณสมบัติเท่านั้น ดังนั้น สถิติที่เหมาะสม คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

2. ตัวแปรด้านการบริการ ประกอบด้วยข้อมูลรายละเอียดของเวชภัณฑ์ ป้องกันครบถ้วน การจัดการเวชภัณฑ์ ป้องกัน คงคลังอย่างมีระบบ การวางแผนการส่งมอบเวชภัณฑ์ ป้องกัน อย่างเป็นระบบ ผู้รับบริการได้รับเวชภัณฑ์ ป้องกัน ถูกต้อง ตรงต่อเวลา ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้มาตรวัดแบบนามบัญญัติเนื่องจากไม่สามารถวัดเป็นมูลค่าได้และผู้วิจัยต้องการบรรยายเพื่อให้ทราบถึงจำนวนตัวอย่างจำแนกตามคุณสมบัติเท่านั้น ดังนั้น สถิติที่เหมาะสม คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

3. ตัวแปรด้านปัจจัยด้านการสื่อสาร ประกอบด้วย ปัจจัยด้านช่องทางสื่อสารที่ง่ายสะดวก ไม่ซับซ้อน สื่อสารข้อมูลด้วยข้อมูลที่ถูกต้องกระชับ และเข้าใจง่าย มีการติดตามสถานะการจัดส่ง ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้มาตรวัดแบบนามบัญญัติเนื่องจากไม่สามารถวัดเป็นมูลค่าได้และผู้วิจัยต้องการบรรยายเพื่อให้ทราบถึงจำนวนตัวอย่างจำแนกตามคุณสมบัติเท่านั้น ดังนั้น สถิติที่เหมาะสม คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

4. ตัวแปรด้านการจัดหาเวชภัณฑ์ ป้องกัน ประกอบด้วย มีการจัดหาของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่มีความเหมาะสม มีปริมาณของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่เพียงพอต่อความต้องการ มีการคาดการณ์เวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่จะใช้ในอนาคตอย่างเหมาะสม เพียงพอ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้มาตรวัดแบบนามบัญญัติเนื่องจากไม่สามารถวัดเป็นมูลค่าได้และผู้วิจัยต้องการบรรยายเพื่อให้ทราบถึงจำนวนตัวอย่างจำแนกตามคุณสมบัติเท่านั้น ดังนั้น สถิติที่เหมาะสม คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

5. ตัวแปรด้านความพึงพอใจ ประกอบด้วยมี ระดับความพึงพอใจการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
ข้อกำหนด และขั้นตอนปฏิบัติ ระดับความพึงพอใจด้านการสื่อสารและการประสานงาน ระดับความพึงพอใจ
ด้านการขนส่ง โดยรวมแล้ว คุณพอใจกับประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์มากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้
มาวัดแบบนามบัญญัติเนื่องจากไม่สามารถวัดเป็นมูลค่าได้และผู้วิจัยต้องการบรรยายเพื่อให้ทราบถึงจำนวน
ตัวอย่างจำแนกตามคุณสมบัติเท่านั้น ดังนั้น สถิติที่เหมาะสม คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่ได้จาก
กลุ่มตัวอย่าง และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการศึกษาการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขาธิการกรมกรมนามัย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 ชุด ทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติโดยมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	หมายถึง	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง
S. D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการประมวลผลข้อมูล ผู้ทำการได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย โดยเรียงลำดับหัวข้อการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการบริการ ด้านข้อมูลรายละเอียดของเวชภัณฑ์ ป้องกันครบล้วน ด้านการจัดการเวชภัณฑ์ ป้องกัน คงคลังอย่างมีระบบ ด้านการวางแผนการส่งมอบเวชภัณฑ์ ป้องกัน อย่างเป็นระบบ ด้านผู้รับบริการได้รับเวชภัณฑ์ ป้องกัน ถูกต้อง ตรงต่อเวลา

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลการสื่อสาร ด้านช่องทางสื่อสารที่ง่ายสะดวก ไม่ซับซ้อน ด้านสื่อสารข้อมูลด้วยข้อมูลที่ถูกต้องกระชับ และเข้าใจง่าย ด้านมีการติดตามสถานะการจัดส่ง

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลการจัดหาเวชภัณฑ์ ป้องกัน ด้านมีการจัดหาของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่มีความเหมาะสม ด้านมีปริมาณของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่เพียงพอต่อความต้องการ ด้านมีการคาดการณ์เวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่จะใช้ในอนาคตอย่างเหมาะสม เพียงพอ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ด้านความพึงพอใจการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อกำหนด และขั้นตอนปฏิบัติ ด้านความพึงพอใจด้านการสื่อสารและการประสานงาน ด้านความพึงพอใจด้านการขนส่ง ด้านภาพรวมความพอใจกับประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์เล็กน้อยเพียงใด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics)

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	14	25
หญิง	42	75
รวม	56	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และส่วนน้อยเป็นเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
21 - 30 ปี	12	21.4
31 - 40 ปี	17	30.4
41 - 50 ปี	17	30.4
51 - 60 ปี	10	17.8
รวม	56	100

จากตารางที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด อยู่ที่ช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 และช่วงอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 17 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 30.4 และต่ำสุดคือช่วงอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของอายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
0 - 9 ปี	26	46.4
10 - 20 ปี	12	21.4
21 - 30 ปี	14	25
31 - 40 ปี	4	7.1
รวม	56	100

จากตารางที่ 4.3 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุราชการมากที่สุด อยู่ในช่วง 0 - 9 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4 รองลงมาคืออายุราชการอยู่ในช่วง 21 - 30 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และต่ำสุดคืออายุราชการอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของประเภทหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ประเภทหน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
ส่วนกลาง	17	30.4
ส่วนภูมิภาค	39	69.6
รวม	56	100

จากตารางที่ 4.4 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในส่วนภูมิภาคมากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 69.6 รองลงมาคือส่วนกลาง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มสายงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

กลุ่มสายงาน	จำนวน	ร้อยละ
สายงานวิชาการ	20	35.7
สายงานสนับสนุน	36	64.3
รวม	56	100

จากตารางที่ 4.5 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในสายงานสนับสนุนมากที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 รองลงมาคือสายงานวิชาการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านการบริการของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

รายการ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด			
1. มีข้อมูลรายละเอียดของเวชภัณฑ์ป้องกันครบถ้วนส่วนภูมิภาค	6 (10.53 %)	35 (61.40 %)	16 (28.07 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	3.82	0.60	เห็นด้วยมาก
2. มีการจัดการเวชภัณฑ์ ป้องกันคลังอย่างมีระบบ	7 (12.28 %)	29 (50.88 %)	20 (35.09 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	3.77	0.65	เห็นด้วยมาก
3. มีการวางแผนการส่งมอบเวชภัณฑ์ ป้องกัน อย่างเป็นระบบ	10 (17.54 %)	25 (43.86 %)	21 (36.84 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	3.80	0.72	เห็นด้วยมาก
4. ผู้รับบริการได้รับเวชภัณฑ์ป้องกัน ถูกต้อง ตรงต่อเวลา	11 (19.30 %)	27 (47.37 %)	18 (31.85 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	3.88	0.71	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามด้านการบริการของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 ดังนี้

1) มีข้อมูลรายละเอียดของเวชภัณฑ์ป้องกันครบถ้วนส่วนภูมิภาค พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 61.40 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 28.07 และเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 10.53 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 3.82 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

2) มีการจัดการเวชภัณฑ์ ป้องกัน คงคลังอย่างมีระบบ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 50.88 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 35.09 และเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 12.28 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 3.77 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

3) มีการวางแผนการส่งมอบเวชภัณฑ์ ป้องกัน อย่างเป็นระบบ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 43.86 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 36.84 และเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 17.54 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 3.80 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

4) ผู้รับบริการได้รับเวชภัณฑ์ ป้องกัน ถูกต้อง ตรงต่อเวลา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 47.37 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 31.85 และเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 19.30 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 3.88 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านการสื่อสารของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

รายการ	ระดับความคิด					\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด			
1. มีข้อมูลรายละเอียดของเวชภัณฑ์ป้องกันครบถ้วนส่วนภูมิภาค	6 (10.71 %)	33 (58.93 %)	17 (30.36 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	3.80	0.61	เห็นด้วยมาก
2. มีการจัดการเวชภัณฑ์ป้องกัน คงคลังอย่างมีระบบ	7 (12.50 %)	26 (46.43 %)	23 (41.07 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	3.71	0.67	เห็นด้วยมาก
3. มีการวางแผนการส่งมอบเวชภัณฑ์ ป้องกัน อย่างเป็นระบบ	7 (12.50 %)	28 (50.00 %)	21 (37.50 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	3.75	0.66	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามด้านการบริการของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของกลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 ดังนี้

1) มีข้อมูลรายละเอียดของเวชภัณฑ์ป้องกันครบถ้วนส่วนภูมิภาค พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 58.93 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 30.36 และเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 10.71 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 3.80 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

2) มีการจัดการเวชภัณฑ์ป้องกัน คงคลังอย่างมีระบบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 46.43 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 41.07 และเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 12.50 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 3.71 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

3) มีการวางแผนการส่งมอบเวชภัณฑ์ ป้องกัน อย่างเป็นระบบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 50.00 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 37.50 และเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 12.50 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 3.75 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านการจัดหาเวชภัณฑ์ ป้องกัน ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

รายการ	ระดับความคิด					\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด			
1. มีการจัดหาของเวชภัณฑ์ป้องกัน ที่มีความเหมาะสม	6 (10.71 %)	33 (58.93 %)	17 (30.36 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	3.80	0.61	เห็นด้วยมาก
2. มีปริมาณของเวชภัณฑ์ป้องกัน ที่เพียงพอต่อความต้องการ	7 (12.50 %)	26 (46.43 %)	23 (41.07 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	3.71	0.67	เห็นด้วยมาก
3. มีการคาดการณ์เวชภัณฑ์ป้องกัน ที่จะใช้ในอนาคตอย่างเหมาะสมเพียงพอ	7 (12.50 %)	28 (50.00 %)	21 (37.50 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	3.75	0.66	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้านการจัดหาเวชภัณฑ์ ป้องกันของการบริหารจัดการ ในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของกลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 ดังนี้

1) มีการจัดหาของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่มีความเหมาะสม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 58.93 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 30.36 และเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 10.71 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 3.80 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

2) มีปริมาณของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่เพียงพอต่อความต้องการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 46.43 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 41.07 และเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 12.50 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 3.71 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

3) มีการคาดการณ์เวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่จะใช้ในอนาคตอย่างเหมาะสมเพียงพอ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 50.00 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 37.50 และเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 12.50 โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 3.75 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

รายการ	ระดับความคิด					\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด			
1. ระดับความพึงพอใจการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อกำหนดและขั้นตอนปฏิบัติ	11 (19.64 %)	38 (67.86 %)	7 (12.50 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	4.07	0.56	เห็นด้วยมาก
2. ระดับความพึงพอใจด้านการสื่อสารและการประสานงาน	14 (25.00 %)	35 (62.50 %)	7 (12.50 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	4.13	0.60	เห็นด้วยมาก
3. ระดับความพึงพอใจด้านการขนส่ง	10 (17.86 %)	33 (58.93 %)	13 (23.21 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	3.95	0.64	เห็นด้วยมาก
4. โดยรวมแล้ว คุณพอใจกับประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์มากน้อยเพียงใด	11 (19.64 %)	36 (64.29 %)	9 (16.07 %)	0 (0.00 %)	0 (0.00 %)	4.04	0.60	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้านความพึงพอใจ ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 ดังนี้

1) ระดับความพึงพอใจการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อกำหนด และขั้นตอนปฏิบัติ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 67.86 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 19.64 และเห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 12.50 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 4.07 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

2) ระดับความพึงพอใจด้านการสื่อสารและการประสานงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 62.50 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 25.00 และเห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 12.50 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 4.13 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

3) ระดับความพึงพอใจด้านการขนส่ง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 58.93 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 23.21 และเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 17.86 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 3.95 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

4) โดยรวมแล้ว คุณพอใจกับประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์มากน้อยเพียงใด พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น ดังนี้ เห็นด้วยมาก ร้อยละ 64.29 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 19.64 และเห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 16.07 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) เท่ากับ 4.04 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะความต้องการ ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขานุการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

1. ด้านการบริการของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน

1.1 ควรมีรายการวัสดุที่ update ตลอดเวลา

1.2 หน่วยงานส่วนกลาง ควรมีบริการการจัดส่ง ให้กับหน่วยงานที่ใกล้ ๆ หรือมีระบบส่งต่อที่รวดเร็ว

2. ด้านการสื่อสารของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน

2.1 ของบางอย่างไม่มีในระบบโลจิสติกส์

2.2 บางที่ขอของไป แต่มีจำนวน ไม่เพียงพอ

2.3 ควรมีการสอบถามความต้องการก่อนการจัดซื้อ เพราะของบางอย่างก็ไม่มี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขานุการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566
2. เพื่อพัฒนาและปรับใช้การบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขานุการกรม ในภาวะฉุกเฉิน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ปฏิบัติงานในสังกัดกรมอนามัย ที่ดำเนินงานด้านตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการบริการ ด้านข้อมูลรายละเอียดของเวชภัณฑ์ ป้องกันครบถ้วน ด้านการจัดการเวชภัณฑ์ ป้องกัน คงคลังอย่างมีระบบ ด้านการวางแผนการส่งมอบเวชภัณฑ์ ป้องกัน อย่างเป็นระบบ ด้านผู้รับบริการได้รับเวชภัณฑ์ ป้องกัน ถูกต้อง ตรงต่อเวลา

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลการสื่อสาร ด้านช่องทางสื่อสารที่ง่ายสะดวก ไม่ซับซ้อน ด้านสื่อสารข้อมูลด้วยข้อมูลที่ถูกต้องกระชับ และเข้าใจง่ายมีการติดตามสถานะการจัดส่ง

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลการจัดหาเวชภัณฑ์ ป้องกัน ด้านมีการจัดหาของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่มีความเหมาะสม ด้านมีปริมาณของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่เพียงพอต่อความต้องการ ด้านการคาดการณ์เวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่จะใช้ในอนาคตอย่างเหมาะสม เพียงพอ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ด้านความพึงพอใจการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อกำหนด และขั้นตอนปฏิบัติ ด้านความพึงพอใจด้านการสื่อสารและการประสานงาน ด้านความพึงพอใจด้านการขนส่ง ด้านภาพรวมความพอใจกับประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์มากน้อยเพียงใด

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลของทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และเป็นเพศหญิง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 75

ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อยู่ในวัย 21 - 30 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 ช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 ช่วงอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 และช่วงอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8

อายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อยู่ในวัย 0 - 9 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4 ช่วงอายุ 10 - 20 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 ช่วงอายุ 21 - 30 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1

ประเภทหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อยู่ในราชการส่วนกลาง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 และราชการส่วนภูมิภาค จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 69.6

กลุ่มสายงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อยู่ในสายงานวิชาการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 และสายงานสนับสนุน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3

2. ความคิดเห็นด้านการบริการของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของกลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 - พฤษภาคม 2566 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการจัดการเวชภัณฑ์ ป้องกัน คงคลังอย่างมีระบบ มีการวางแผนการส่งมอบเวชภัณฑ์ ป้องกัน อย่างเป็นระบบ และผู้รับบริการได้รับเวชภัณฑ์ ป้องกัน ถูกต้อง ตรงต่อเวลา โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73

3. ความคิดเห็นด้านการสื่อสารของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของกลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 - พฤษภาคม 2566 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีช่องทางสื่อสารที่ง่ายสะดวก ไม่ซับซ้อน สื่อสารข้อมูลด้วยข้อมูลที่ถูกต้องกระชับ และเข้าใจง่าย และมีการติดตามสถานการณ์จัดส่ง โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60

4. ความคิดเห็นด้านการจัดหาเวชภัณฑ์ ป้องกัน ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการจัดหาของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่มีความเหมาะสม มีปริมาณของ เวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่เพียงพอต่อความต้องการ และมีการคาดการณ์เวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่จะใช้ในอนาคต อย่างเหมาะสมเพียงพอ โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60

5. ความคิดเห็นด้านความพึงพอใจ ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณี สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อกำหนด และขั้นตอนปฏิบัติ มีระดับ ความพึงพอใจด้านการสื่อสารและการประสานงาน มีระดับความพึงพอใจด้านการขนส่ง และโดยรวม แล้ว คุณพอใจกับประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์มากน้อยเพียงใด โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04

6. ข้อเสนอแนะความต้องการ ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์ แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

1. ด้านการบริการของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 พบว่า

1.1 ควรมีรายการวัสดุที่ update ตลอดเวลา

1.2 หน่วยงานส่วนกลาง ควรมีบริการการจัดส่ง ให้กับหน่วยงานที่ใกล้ ๆ หรือมี ระบบส่งต่อที่รวดเร็ว

2. ด้านการสื่อสารของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 พบว่า

2.1 ควรให้หน่วยงานจัดหาเอง เพราะของบางอย่าง กรมไม่ซื้อให้

2.2 ของบางอย่างศูนย์อนามัยต้องการแต่ส่วนกลางไม่มีควรจะให้จัดซื้อเอง

2.3 ของบางอย่างไม่มีในระบบโลจิสติกส์

2.4 บางทีขอของไป แต่มีจำนวน ไม่เพียงพอ

2.5 ควรมีการสอบถามความต้องการก่อนการจัดซื้อ เพราะของบางอย่างก็ไม่มี

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขานุการกรม กรมอนามัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของกลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขานุการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 ผลการศึกษา พบว่า

ก่อนมีสถานการณ์แพร่ระบาด

ด้านการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน ช่วงก่อนเกิดเหตุการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของกลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขานุการกรม มีบทบาทหน้าที่ ภารกิจดำเนินงานด้านงานสารบรรณระดับกรม งานธุรการและสารบรรณหน่วยงาน งานการเงินและบัญชี งานงบประมาณ งานพัสดุ งานการเจ้าหน้าที่ รวมถึงการสนับสนุนการดำเนินงานอื่น ๆ ของสำนักงานเลขานุการกรม ซึ่งได้ปฏิบัติงานตามปกติ ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ระหว่างมีสถานการณ์แพร่ระบาด

ด้านบุคลากร

- มีการปรับวิธีการทำงาน โดยมีการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง (Work From Home) ซึ่งเกิดผลกระทบต่อการบริหารจัดการ รวมถึงเจ้าหน้าที่ป่วยจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) หรือ สัมผัสผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) จำเป็นต้องถูกกักตัว 14 วัน ทำให้ภาระงานขาดความต่อเนื่อง ล่าช้ากว่าปกติ

- ปัญหาผลกระทบจากโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านความเครียดอาจส่งผลต่อผลการปฏิบัติงาน

ด้านงบประมาณ

- เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ส่งผลให้ต้องมีการใช้งบประมาณของหน่วยงานในการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ที่ต้องใช้ในการป้องกันควบคุมโรค

ด้านแผนการดำเนินการ

- เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด

จากปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนาจการ สำนักงานเลขานุการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 โดยแบ่งปัจจัยต่างๆ ดังนี้

ปัจจัยด้านการบริการของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์ กิจกรรมของโลจิสติกส์มีทั้งหมด 13 กิจกรรมประกอบด้วย การบริการลูกค้า การพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า การจัดการสินค้าคงคลัง การสื่อสาร การจัดการวัตถุดิบ กระบวนการ

สั่งซื้อสินค้า การบริหารคลังสินค้า การบรรจุภัณฑ์ การเลือกที่ตั้งโรงงานและคลังสินค้า การจัดซื้อวัตถุดิบ การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ การขนส่ง การสนับสนุนด้านอะไหล่และบริการ (Stock and Lambert ,2001) โดย สำนักงานเลขานุการกรม ได้พิจารณาความต้องการร่วมกับหน่วยงานภายในกรมอนามัยที่ต้องการได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ที่ต้องใช้ในการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) จนได้ชนิด จำนวนที่ต้องการจะใช้ของวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) หลังจากนั้น สำนักงานเลขานุการกรมได้ดำเนินการประเมินราคา เพื่อจัดทำค่าของงบประมาณ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของตามภารกิจดำเนินการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) หลังจากนั้นหน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจะส่งวัสดุ อุปกรณ์ดังกล่าวมายังสำนักงานเลขานุการกรม ในการจัดเก็บตามระเบียบพัสดุ และดำเนินการแจกจ่ายตามที่หน่วยงานร้องขอ ในส่วนของการจัดส่งวัสดุ อุปกรณ์ดังกล่าว ถ้ากรณีมีการร้องขอเร่งด่วนสำนักงานเลขานุการกรมจะดำเนินการจัดทีมโลจิสติกส์บรรจุวัสดุ อุปกรณ์ดังกล่าวตามจำนวนที่หน่วยงานร้องขอ พร้อมไปจัดส่งเอง รวมถึงกรณีที่หน่วยงานภายนอกที่ร้องขอ หลังจากนั้นก็จะไปเป็นกระบวนการตรวจนับและจัดเก็บพร้อมบรรจุวัสดุดังกล่าวให้พร้อมต่อสถานการณ์ ต่อไป

ปัจจัยด้านการสื่อสารของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขานุการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี แนวคิดของโรเจอร์ (Rogers, 1976 อ้างถึงใน เบญจวรรณ แจ่มจรรณู 2557) การติดต่อสื่อสารเป็นการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง โดยสำนักงานเลขานุการกรม มีช่องทางสื่อสารที่ง่ายสะดวก ไม่ซับซ้อน เช่น ช่องทาง Line กลุ่มอำนวยการ กรมอนามัยซึ่งเป็นช่องทางที่สะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งเวลาสื่อสารข้อมูลด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง กระชับ และเข้าใจง่าย รวมทั้งมีการติดตามสถานะการจัดส่ง ว่าผู้รับได้วัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ถูกต้องตรงตามจำนวนหรือไม่ ในกรณีหน่วยงานภายนอกที่ร้องขอก็จะมีการร้องขอช่องทางการติดต่อของหน่วยงานนั้น ๆ ไว้พร้อมที่อยู่ที่จัดส่ง ประเภทของวัสดุและจำนวนที่ต้องการ และนัดวันเวลาพร้อมสถานที่ที่จะจัดส่ง พร้อมติดตามสถานการณ์จัดส่ง เพื่อให้มั่นใจว่าผู้รับจะได้รับวัสดุ ไม่ตกหล่น

ปัจจัยด้านการบริการของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขานุการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี แนวคิดของ Moa and Pathranarakul (2006: 396-411) ได้ศึกษาแนวทางการบูรณาการในการจัดการภาวะฉุกเฉินภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพในมุมมองของการบริหารงานภาครัฐ และตามแนวทางของ Moa and Pathranarakul (2006: 396-411) ที่ได้ศึกษาแนวทางการบูรณาการในการจัดการภาวะฉุกเฉินภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ การ ในการจัดการภัยพิบัติที่ครอบคลุมยุทธศาสตร์เชิงรุกและเชิงรับ (Proactive and Reactive Strategies) มาปรับใช้ในการจัดการสาธารณภัยซึ่งมีปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการภัยพิบัติตามแนวทางการบูรณาการเชิงรุกดังกล่าว 10 ประการ และแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายได้รับการพิจารณาว่าเป็นวิธีการ (Method) หนึ่งในการบริหารจัดการ (Berry et al., 2004: 542) โดยสำนักงานเลขานุการกรม กลุ่มอำนวยการได้นำกระบวนการตามทฤษฎีดังกล่าวบางส่วน มาบูรณาการการดำเนินงานของทุกกลุ่มงานภายในหน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินการด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ประสบความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นจัดหาของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่มีความ

เหมาะสม การตรวจสอบปริมาณของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่เพียงพอต่อความต้องการ และมีการคาดการณ์
เวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่จะใช้ในอนาคตอย่างเหมาะสมเพียงพออยู่ตลอดเวลาที่เกิดสถานการณ์ ไม่ว่าจะเป็
การจัดโครงสร้างการบริหารงานภายในหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ มีการแบ่งงานหน้าที่การดำเนินงานที่
เหมาะสมการแลกเปลี่ยนข้อมูลผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกกรมอนามัย การปฏิบัติ
ราชการที่รองรับชีวิตและการทำงานวิถีใหม่ (New Normal) โดยมีรูปแบบการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 2 รูปแบบ
คือ รูปแบบที่ 1 การปฏิบัติงานในที่ตั้งโดยการเหลื่อมเวลาทำงาน เช่น กำหนดช่วงเวลาการเข้างานและเลิกงาน
เป็น 4 ช่วง ตั้งแต่ 07.30-15.30 น., 08.00-16.00 น., 08.30-16.30 น. และ 09.30-17.30 น. และ รูปแบบ
ที่ 2 Work from home โดยมีการแบ่งงานและหน้าที่ตามความจำเป็นของแต่ละกลุ่มงาน เพื่อให้การบริการ
ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อพัฒนาและปรับใช้การบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ (Logistics)
ของกลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ในภาวะฉุกเฉิน

ด้านการบริการของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัส
โคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics)

1. พัฒนาการจัดการข้อมูล และรายละเอียดของเวชภัณฑ์ป้องกันครบถ้วน
2. พัฒนาเครือข่ายหรือทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับหน่วยงานเครือข่ายด้าน supply chain
3. พัฒนาเครือข่ายการขนส่งหรือทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับองค์กรด้านการขนส่ง
4. จัดทำแผนงานการจัดการทรัพยากร (logistics plan) และแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากร
ด้านสาธารณสุข หรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP)
5. ปรับปรุงระเบียบให้เหมาะสมกับการดำเนินงานหรือทบทวนระเบียบพัสดุ ระเบียบด้านการเงิน
การคลังให้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข

ด้านการสื่อสารของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics)

1. พัฒนาการจัดการข้อมูลของผู้รับผิดชอบให้เข้าถึงได้ง่าย
2. พัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการคลังเวชภัณฑ์และระบบส่งกำลังบำรุงในการรับมือโรคและ
ภัยสุขภาพฉุกเฉิน
3. พัฒนาระบบสื่อสารให้สามารถสื่อสารข้อมูล และความต้องการที่ทันต่อเหตุการณ์

ด้านการจัดหาเวชภัณฑ์ ป้องกัน ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่
ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics)

1. กำหนดรายการเวชภัณฑ์ที่สามารถจัดซื้อรวมในภาพของกรมอนามัย และสามารถกระจาย
ไปยังหน่วยงานส่วนภูมิภาคในสังกัดกรมอนามัย
2. จัดทำและสำรวจมาตรฐานความเพียงพอของทรัพยากร และพัฒนาสถานที่เก็บเวชภัณฑ์
และทรัพยากรที่มีความเหมาะสมของสำนักงานเลขาธิการกรม กรมอนามัย

บรรณานุกรม

- กรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย . 2549. คู่มือการพัฒนาระบบความปลอดภัยให้กับองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นที่มีผัง เมืองรวม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธาธิราชดิแดน
- กรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย . 2550. แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยวาทภัย และดินถล่ม
ปี พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธาธิราชดิแดน.
- กรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย . 2552. แผนป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ พ.ศ. 2553-
2557. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธาธิราชดิแดน.
- กรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย . 2554. ระบบการบัญชาการเหตุการณ์ในฐานะเครื่องมือบริหาร
สถานการณ์ฉุกเฉิน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธาธิราชดิแดน.
- วิรุญา แก้วสมบูรณ์. 2556. บทบาทของภาคประชาสังคมกับการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำท่วม พ.ศ.2554
ในพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เบญจพร สุวรรณแสนทวี. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้ให้บริการในการขนส่งโลจิสติกส์
ของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล(Unpublished
Independent Study). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ปทุมธานี.
- Berry, Frances S.; Brower, Ralph S.; Choi, Sang Ok; Goa, Wendy Xinfang; Jang, HeeSoun; Kwon,
Myungjung and Word Jessica. 2004. Three Traditions of Network Research:
What the Public Management Research Agenda Can Learn from Other
Research Communities. Public Administration Review. 64
(September/October): 539-552
- Kapucu, Naim. 2006. Public-Nonprofit Partnerships for Collective Action in Dynamic Contexts.
Public Administration. 84 (1): 205-220
- Fiedler, Fred. E. 1967. A Theory of Leadership Effectiveness. New York: McGrawHill
- Manuta, Jesse; Khрутmuang, Supaporn; Huasai, Darika and Label, Louis. 2006. Institutionalized
Incapacities and Practice in Flood Disaster Management in Thailand. Science
and Culture. 72 (January-February): 10-22
- Moe, Lin Tun and Pathanarakul, Pairote. 2006. An Integrated Approach to Natural Disaster
Management Public Project Management and Its Critical Success factors.
Disaster Prevention and Management. 15 (3): 396-413.
- Vasavada, Triparna. 2013. Managing Disaster Networks in India. Public Management Review. 15
(3): 363-382.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ (Logistics) กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

แบบสอบถามนี้ เป็นการสอบถามการดำเนินงานด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้าน (Logistics) กรณี
สถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ช่วงปี พ.ศ. 2564 - 2566 เพื่อนำมา
ปรับปรุงกระบวนการงานให้เกิดประสิทธิภาพ ต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลของทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโค
โรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics)

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ช่วงอายุ

21 - 30 ปี

31 - 40 ปี

41 - 50 ปี

51 - 60 ปี

3. อายุราชการ

0 - 9 ปี

10 - 20 ปี

21 - 30 ปี

31 - 40 ปี

4. ประเภทหน่วยงาน

ส่วนกลาง

ส่วนภูมิภาค

5. กลุ่มสายงาน

สายงานวิชาการ

สายงานสนับสนุน

ตอนที่ 2 ข้อมูลการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

ลำดับ	รายการ	เกณฑ์การประเมิน				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1	มีข้อมูลรายละเอียดของเวชภัณฑ์ป้องกันครบถ้วน ส่วนภูมิภาค					
2	มีการจัดการเวชภัณฑ์ ป้องกัน คงคลังอย่างมีระบบ					
3	มีการวางแผนการส่งมอบเวชภัณฑ์ ป้องกัน อย่างเป็นระบบ					
4	ผู้รับบริการได้รับเวชภัณฑ์ ป้องกัน ถูกต้อง ตรงต่อเวลา					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ระดับความคิดเห็นด้านการสื่อสารของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณี
สถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ
กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

ลำดับ	รายการ	เกณฑ์การประเมิน				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1	มีช่องทางสื่อสารที่ง่ายสะดวก ไม่ซับซ้อน					
2	สื่อสารข้อมูลด้วยข้อมูลที่ถูกต้องกระชับ และเข้าใจง่าย					
3	มีการติดตามสถานะการจัดส่ง					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ระดับความคิดเห็นด้านการจัดหาเวชภัณฑ์ ป้องกัน ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน
กรณีสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ
กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

ลำดับ	รายการ	เกณฑ์การประเมิน				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1	มีการจัดหาของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่มีความ เหมาะสม					
2	มีปริมาณของเวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่เพียงพอต่อความ ต้องการ					
3	มีการคาดการณ์เวชภัณฑ์ ป้องกัน ที่จะใช้ใน อนาคตอย่างเหมาะสมเพียงพอ					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 ระดับความคิดเห็นด้านความพึงพอใจ ของการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กรณี
 สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ของ
 กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการกรม ปี พ.ศ. 2564 – พฤษภาคม 2566

ลำดับ	รายการ	เกณฑ์การประเมิน				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1	ระดับความพึงพอใจการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อกำหนด และขั้นตอนปฏิบัติ					
2	ระดับความพึงพอใจด้านการสื่อสารและการ ประสานงาน					
3	ระดับความพึงพอใจด้านการขนส่ง					
4	โดยรวมแล้ว คุณพอใจกับประสิทธิภาพของ ระบบโลจิสติกส์มากน้อยเพียงใด					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

รูปภาพการดำเนินงาน

